

Návštěva Poslanecké sněmovny Parlamentu České republiky

Dne 1.10.2013 se zúčastnili studenti seminářů z mezinárodních vztahů a politologie exkurze do Poslanecké sněmovny Parlamentu české republiky za doprovodu vyučující obou seminářů Petry Horákové.

Cílem této exkurze bylo seznámení se nejen s chodem současné PSPČR (i když momentálně žádnou dolní sněmovnu nemáme a Česká republika se blíží k předčasným parlamentním – poslaneckým volbám), ale také poznat parlamentní tradice, které mají v našem prostředí historické kořeny.

V neposlední řadě měli studenti možnost shlédnout i krásnu prostředí – komplex významných šlechtických paláců, ve kterých se nachází Parlament České republiky, ačkoliv prohlídka Senátu PČR se naší exkurze netýkala.

Po skončení exkurze dostali studenti na svých seminářích dva rozdílné úkoly, kterými měli zakončit celou událost:

Studenti semináře z mezinárodních vztahů měli za úkol sepsat krátkou historii českého parlamentarismu a své dojmy z exkurze. Jejich text, sepsaný studenty: **Magdou Pánkovou, Lindou Humlovou, Jakubem Pechou a Davidem Gajdošem** si můžete přečíst na následujících stránkách.

Pro studenty z politologie byl přichystán speciální pracovní list, v němž měli ukázat znalosti, které si z celé exkurze odnesli a které budou využívat v dalších hodinách semináře.

Mgr. Petra Horáková

Exkurze do poslanecké sněmovny

Dne 1. 10. 2013 jsme se v rámci semináře politologie a společenských věd zúčastnili prohlídky Poslanecké sněmovny Parlamentu České Republiky.

Nejprve jsme zhlédli krátký film Český parlament v zrcadle času. Dozvěděli jsme se, jak se v zemích koruny České vyvíjel parlamentarismus. A že cesta k dnešní demokratické parlamentní vládě nebyla jednoduchá:

Parlamentarismus má v dějinách Zemích Koruny české tisíciletou tradici. První orgány, tzv. Kolokria, tedy shromáždění svobodných Čechů se objevovaly už před 1000 lety. Postupně se staly reprezentanty politického národa a dnes těmto Kolokriím říkáme šlechta.

Za vlády Karla IV. už byla šlechta rovnocenným partnerem panovníka a dostalo se jí i prvních pravomocí. Například právo schvalovat daně. Šlechta se scházela v tzv. zemských sněmech a to jak na území Zemí Koruny české, tak v Markrabství moravském a Vévodství slezském. Od 16. století pak zemské sněmy měly zákonodárnou moc. Jejich usnesení byla po schválení panovníkem zapsána do Zemských desek, které byly pramenem tehdy platného práva.

Zemský sněm se postupně stával velmi suverénním orgánem politické reprezentace. V roce 1500 vydal Vladislav Jagellonský Vladislavské zřízení zemské, kde sněmům zaručil velké pravomoce. Tyto pravomoce však byly sněmům kompletně vzaty při potlačení Stavovského povstání v bitvě na Bílé hoře roku 1620. Od této chvíle se u moci drželi absolutističtí vládci a o sněmech znovu slyšíme až v revolučním roce 1848.

Tehdy přišly s novou ideou konstitučního parlamentarismu, opírajícího se o koncept suverenity lidu. V létě 1848 proběhly v Kroměříži volby do Říšského sněmu. Jeho zasedání se účastnili tehdejší české politické „jedničky“ František Palacký, Karel Havlíček Borovský či František Ladislav Rieger. V roce 1860 pak byla Františkem Josefem I. vydána Oktrojovaná ústava. Na jejím základě vznikl celorakouský parlament. Jeho součástí byla též Poslanecká sněmovna, kde se poslanci scházeli podle výsledků voleb.

V roce 1861 také vznikly zemské sněmy, které se scházely v Thunovském paláci. Ten se tak stal tradičním sídlem českých zastupitelských sborů. Koncem 19. století bylo vyhlášené všeobecné rovné volební právo. V monarchii se však čím dál, tím víc prohlubovaly národnostní spory a po prohrané 1. světové válce se nelze divit rozpadu Rakousko-Uherska.

Dne 28. 10. 1918 tedy vznikla Československá republika. Byla schválena prozatímní ústava, která ustanovila politické zřízení státu. Národní shromáždění v roce 1920 schválilo Ústavu Československé republiky. Parlamentní demokratický systém první republiky však zpřetrhaly

události roku 1938 a 1939. Byl vyhlášen Protektorát Čechy a Morava. Ani po pádu Třetí říše ale nebyl obnoven standartní ústavní a politický systém. A v roce 1948 získala moc ve státě Komunistická strana československá. Československá republika v této době byla totalitním státem. V roce 1968 se pak unitární stát změnil ve federativní republiku a parlament byl přeměněn na federativní shromáždění. A

ž události roku 1989 znamenaly návrat k tradici parlamentního systému. A v roce 1990 proběhly svobodné volby. Spory mezi Českou a Slovenskou částí federace vedly k zániku společného státu. Proto 1. ledna 1993 vznikla samostatná Česká republika s parlamentní formou vlády.

Cesta k parlamentarismu tedy nebyla vůbec jednoduchá a udržet pozornost v pohodlných křeslech vytopené místnosti už vůbec ne. Přesto, zvládli jsme to.

Po zhlédnutí dokumentu jsme se odebrali ke vchodu do Poslanecké sněmovny, kde jsme byli podrobeni prohlídce, zdali u sebe nemáme žádné kovové či nebezpečné předměty. Poté jsme se s průvodkyní odebrali k reprezentačnímu baroknímu schodišti v jižní části Thunovského paláce, kudy přicházejí významné návštěvy prezidentu republiky. Prohlédli jsme si též výzdobu poslanecké sněmovny, ať už vyšívané koberce, či krásný lustr, piano.. Obdivovali jsme výhled, který se nám naskytl z kuřáckého balkonku v Thunovském paláci. Nejdéle jsme se ovšem zdrželi v samotné jednací síni poslanecké sněmovny.

Všechny nás překvapilo, jak malá ve skutečnosti je. Ze zpráv vypadá daleko větší. Paní průvodkyně nám vysvětlila, jak mohou poslanci hlasovat, jak nepohodlná křesla mají, kam tak často odchází. Přidala i několik perliček, které se tu v nedávné době udály. Zdá se, že hlasování má jasná pravidla a i ne úplně zamýšlené podvody neuniknou ostřížimu zraku opozičních poslanců.

Návštěva poslanecké sněmovny nás bavila, přišla nám zajímavá. Dozvěděli jsme se spoustu nových informací. Zklamáním ovšem bylo, že jsme nepotkali žádného poslance, kterého bychom mohli ohromit svými znalostmi a zájmem o politické dění. Svět si na náš bouřlivý příchod do politického působení bude nejspíš muset ještě chvíli počkat.

